

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 276. — Štev. 276.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 25, 1935.—PONEDELJEK, 25. NOVEMBRA, 1935

Volume XLIII. — Letnik XLIII.

NAJHUJSI UDAREC ZA ITALIJO: EMBARGO NA GAZOLIN

Lewis odstopil kot podpredsednik Delavske Federacije

ZRAČNA POŠTA MED AZIJO IN AMERIKO

China Clipper je odpeljal
110,000 pisem. — V
21 urah je iz Califor-
nije došel v Honolulu.

HONOLULU, Havaj, 24. no-
vembra. — Veliki poštni aéro-
plan China Clipper je pripe-
ljal prvo zračno pošto iz Ame-
rike, ki je ob 3.40 popoldne
pristal v pristanišču Pearl
Harbor.

China Clipper je otvoril
zračno pošto med Zdr-
žavami čez Pacifik v Mani-
lo na Filipinskih otokih. Raz-
daljo 2410 milj iz Alameda,
Cal. v Honolulu je preletel v
21 urah in dveh minutah.

Posadka poštnega aeroplana
je videla izbruh ognjenika
Mauna Loa, ki se nahaja 200
milj jugovzhodno od Honolu-
lu.

Aeroplan je letel v povpre-
čni višini 8,000 čevljev ter je
vozil po dve milj na minuto.
Pri vstopu v pristanišče ga je
obletavalo 60 armadnih in
mornariških aeroplanov. Ha-
vajska godba je igrala The
Song of the Islands, s katero
pesmi jo navadno pozdravljajo
došle ladje, ko je kapitan E.C.
Musick stopil na obrežje s svo-
jimi tovariši.

Več tisočglašna množica je
pozdravilo letalce in klicala
njihova imena, kajti bili so jim
že poznani iz prejšnjih pošto-
vskih poletov. Uradno je letalce
pozdravil guvernir Jos. Poin-
dexter in godba je igrala "Alo-
ha".

Poveljnik Musick je rekel,
da je pustil, da so motorji raz-
vili samo polovico svoje mo-
či. Aeroplanu je pihal naspro-
ti veter z naglico 20 milj na
uro, toda navzlic temu je letel
125 milj na uro.

China Clipper bo nadaljeval
svojo vožnjo na Midland otok,
1323 milj proti zapadu, nato
na Wake otok, 1191 milj, na
Guam, 1536 milj in slednjic v
Manilo na Filipinih, 1700 milj.
V Manili ga pričakujejo dne
29. novembra in bo s tem pre-
letel Pacifik v petih dneh.

WASHINGTON, D. C., 24.
novembra. — Poštni aeroplan
China Clipper, ki je prišel red-
no pošto službo med Zdr-
ženimi državami in Manilo na
Filipinih, je v 58 urah peljal
111,000 pisem. Samo v San
Francisco je bilo prodanih 220
tisoč novih poštних znamk za
zračno pošto za \$55,000.

DESETA HČERKA

BURLINGTON, Ia., 22. nov.
— Družini Melvina Lietscha
je bila danes rojena deseta
hčerka. — Zatrdo sem upala,
da bo fant, — je rekla nekoli-
ko razočarana mati.

Vse hčerkje ji žive. Najsta-
rejša je stara enajst let.

PLAZ UNIČIL DISTILERIJO

Gorski plaz je zasul sa-
mostansko izdelovalni-
co likerja chartreuse.
Uničena je bila velika
zaloga.

PARIZ, Francija, 24. nov.
— Staro izdelovalnico, v kate-
ri izdelujejo kartuzijanski me-
niji že od leta 1607 sloviti li-
ker chartreuse, je zasul velik
gorski plaz.

Poleg šestih velikih stavb iz
kamna je uničena velika mno-
žina likerja. Ker je pridrvel
plaz ponoči, v napravah ni bilo
nikogar in tudi ni nobene člo-
veške žrtve.

Vsled velikega deževja zad-
nje tedne se je v gorah utrgal
plaz, ki je najprej porušil dve
poslopji, nato pa se je pričela
premakati čez goro in po vrsti
so bila porušena štiri poslopja.
Nekateri zidovi so bili stari
nad tisoč let in so bili nad šest
čevljev debeli.

Tovarna likerja se nahaja v
Fourboirie, pet milj od samo-
stana kjer žive menihi nedaleč
od Grenoble.

Ko je pred nekaj leti fran-
coska vlada izgnala iz dežele
vse menihe, so kartuzijani za-
prli samostan ter so se prese-
lili v Tarragono na Španskem,
kjer so tudi izdelovali sloviti
liker. Pred nekaj leti jim je
francoska vlada dovolila, da
so mogli zopet izdelovati liker
na svojem starem kraju.

Kartuzijani so pričeli izde-
lovati chartreuse, ki sestoji iz
raznih želišč in konjaka, leta
1607. Menih Gerome Maubec,
ki je bil izborni lekarnar, pa
je leta 1757 izdelal poseben re-
cept, ki je še danes tajnost
kartuzijanskim menihom.

GRENOBLE, Francija, 24.
novembra. — Vsled hudih na-
lovov se neprestano vale skale
in zemlja proti slavnemu kar-
tuzijanskemu samostanu, ki je
že znatno poškodovan.

V SMRTNIH CELICAH

SING SING, N. Y., 24. nov.
— V kaznilnici v Sing Singu
se nahaja 18 morilcev, ki so
obsojeni na smrt. Med temi jih
je že šest izgubilo priziv proti
smrti obsodbi. Najstarejši
med njimi je Albert Fish,
namreč 66 let. Obsojen je bil
zaradi umora male Grace
Budd. V smrti celici se že na-
haja 8 mesecev.

PURANI SO IZGINILI

„Iz veletrgovine Swift &
Co. v Brooklynu je bilo na
skrivnostni način vkradenih
39 sodov z 850 purani. Purani
so bili vredni \$2100. Dopoldne
so dospeli iz Rhode Islanda in
Marylanda. V napravah je bi-
lo nad 30 uslužbenecov, ko so
purani izginili.

S PREDSEDNIKOM GREENOM SE JE SPRL ZARADI USTROJA RAZNIH DELAV. ORGANIZACIJ

WASHINGTON, D. C., 24. novembra. — Pred-
sednik United Mine Workers of America, John
L. Lewis, je odstopil kot podpredsednik ameriške
delavske federacije. Svoj odstop je naznanil z enim
samim stavkom predsedniku delavske federacije
Williamu Greenu.

Njegovo pismo se glasi:

„Dragi gospod in brat:

Z današnjim dnem odstopim
kot podpredsednik American
Federation of Labor.

S poštovanjem,
John L. Lewis.”

Njegov odstop je prišel ne-
pričakovano, in je zopet posta-
vil v osredje dolgi spor med
Lewisom in Greenom zaradi na-
sprotnih načel glede delavskih
organizacij. Lewis je zago-
varjal organizacijo unij po in-
dustrijah, Green pa se poteguje
za dosedanji način, za organiza-
cijo po strokah.

V začetku tedna je bilo jasno,
kako daleč je šel spor med obe-
ma delavskima voditeljema, ko
je urad delavske federacije ob-
javil odgovore na Lewisove ob-
dolžitve, da federacija ni izve-
dla mnogo svojih načrtov.

Zadnja konvencija delavske
federacije v Atlantic City je
glasovala proti Lewisovemu
predlogu, da bi bila federacija
preustrojena po industrijskih
unijah. Debatu je postala tako
vroča, da sta se dejansko spo-
padla Lewis in predsednik te-
sarske unije J. C. Hutcheson.

GRŠKI KRALJ SE BLIŽA CILJU

Kralj Jurij se je odpeljal
s križarko iz Brindisi.
Velika množica ljud-
stva v glavnem mestu.

BRINDISI, Italija, 24. nov.
Grški kralj Jurij II. se je z grš-
ko križarko Helli odpeljal pro-
ti svoji domovini, kjer bo zopet
zasedel prestol, kateremu se je
moral odpovedati leta 1922, ko
je bila razglašena republika.

Oblečen v admiralsko unifor-
mo, je kralj stal na poveljniš-
kem mostu križarke ter je spre-
jel pozdrave italijanskih ladij
in mornarjev. Italijanska god-
ba so igrala grško himno, grš-
ka godba pa italijansko.

ATENE, Grška, 24. nov. —
Grška prestolnica je pripravlje-
na, da z vso slovesnostjo spre-
jme in pozdravi svojega
kralja Jurija II.

Z dežele je prišlo v Atene o-
koli 120,000 ljudstva. Revnejši
kmetje so se pripeljali na vozič-
kih, ki so jih vlekli osli, in držeč
v rokah oljčne veje.

V kraljevo palačo je bilo zo-
pet postavljeno pohištvo, ki se
je nahajalo v muzeju od 18. de-
cembra 1923, ko so armadni in
mornariški častniki zahtevali,
da zapusti deželo.

PREGANJANJE KATOLIŠKE DUHOVŠČINE

Tajna policija je aretira-
la katoliškega prelata.
Zaplenjene so bile ka-
toliške listine.

EBLIN, Nemčija, 24. nov. —
Privatni viri poročajo, da je na-
zijska tajna policija preiskala
pisarno berlinske škofijske pa-
lače ter je odpeljala prelata
Banascha v "varnostni zapor."
Policija je zaplenila veliko mno-
žino škofijskih uradnih spisov.
Prelat Banasch je prvi svetov-
valec berlinskega škofa grofa
Konrada von Preysing-Lichte-
negg-Moss.

BERLIN, Nemčija, 24. nov. —
Katoliški župnik Th. Legge je
svojega starejšega brata, škofa
Petra Legge, ki je bil obdolžen,
da je pošiljal denar v inozem-
stvo, obvaroval zapora, ko je re-
kel nazijskemu sodniku.

„Jaz sam sem kriv — moj
brat in župnik Soppa sta ne-
dolžna.”

Poslušalci so glasno klicali
„bravo”; ko je škof Peter Leg-
ge iz Meissena svečabo izjavil
pred sodiščem:

„Svečano izjavljam pred Bo-
gom, da nisem kriv.”

53 let stari škof je bil opro-
ščen, toda je moral plačati glo-
bo \$40,000. Njegov brat je bil
obsojen na pet let zopora in na
globo \$21,000. Župnik Wilhelm
Sopra je dobil tri leta zopora
in \$21,000 globo. Nuna Avgus-
ta Kleir, stara 28 let, je bila ob-
sojena na 5 mesecev ječe.

BERLIN, Nemčija, 24. nov. —
Obtožbo proti petim vodilnim
sestram krščanskega usmiljenja
je posebni sodni dvor v Pader-
bornu zavrgel, toda trem nu-
nam je bilo dokazano, da so pre-
koračile postavbo glede deviz.
Te nune niso prišle na obrav-
navo, pa so bile navzlic temu v
odsotnosti obsojene.

Na zaporno kazen so bile ob-
sojene naslednje nune: Ida
Bauer 15 mesecev, Elisabeth
Stark 12 mesecev in Klara
Schreiber 9 mesecev.

Mati prednica Gertrude
Nickes in sestra Agnes Koch
ste bili oproščeni.

Razun tega je sodišče obsoje-
nim nunam naložilo 15,000 mark
globe.

MONARHISTI NE ZAUPAJO STARHEMBERGU

Svečanosti Otonovega
rojstnega dne se je ude-
ležil samo zaradi domo-
vinske fronte.

DUNAJ, Avstrija, 24. nov. —
Kakor je avstrijske monar-
histe veselilo, da sta se sveča-
nosti ob priliki rojstnega dne
nadvojvode Otona vdeležila
kanceler dr. Kurt Schuschnigg
in podkanceler knez Ernst Rüd-
iger Starhemberg, sedaj sva-
re svoje prevrženice pred pre-
tiranim upanjem.

Baron Friederich von Wies-
ner, voditelj avstrijskih mo-
narhistov, ki delujejo za po-
vratek Habsburžanov na av-
strijski prestol, pravi: „Tako
zvezni kanceler kot tudi po-
dkanceler sta izrečno izjavila,
da se svečanosti nista vdeležila v
lastnosti vladnih zastopnikov
in da vsled njihove vdeležbe
ne smejo izvajati nikakih po-
sledic.”

Glavni stan heimwehra ob-
javlja, da se je podkanceler
knez Starhemberg udeležil ve-
likega zborovanja legitimistov
kot voditelj patriotske domo-
vinske fronte, ki je v Avstriji
edina organizacija, kateri je
dovoljeno izražati svoje po-
litično mišljenje. Legitimistična
vlada je samo pododdelek do-
movinske fronte.

Starhembegov prijatelj, ki
ga hočejo dvigniti za regenta
ali pa celo za kralja, izjavlja-
jo, da je prišel Starhemberg
na svečanost samo zaradi te-
ga, da legitimistom, ki tvorijo
precejšen del domovinske fron-
te, izkaže svojo uljudnost.

BOLGARSKI KABINET ODSTOPIL

SOFIJA, Bolgarska, 24.
novembra. — Ministrski pred-
sednik Andrej Tošev je kralju
Borihu naznanil odstop svoje-
ga kabineta, ker se je mišlje-
nje ministrov glede notranje
politike brezupno razcepilo.
Kralj je sestavo novega kabi-
neta poveril bivšemu zunanje-
mu ministru Juriju Kosejva-
novu.

Tošev, ki je vseučiliški pro-
fesor za botaniko, je postal
ministrski predsednik v aprilu
letošnjega leta in njegova vla-
da je bila v velikih škripih že
od 2. oktobra, ko je bila odkri-
ta zarota proti kralju Borisu
in ministrom.

Politični opazovalci so mne-
nja, da bo Kosejvanov naglo
skušal izvesti načrt kralja Bo-
risa o novi ustavi, po kateri
bodo odpravljene vse politične
stranke.

Naročite se na "Glas Naroda"
največji slovenski dnevnik v
Združenih državah.

ITALIJANSKA ARMADA JE BILA PRI GORRAHEY TEPENA IN Z IZGUBAMI POGNANA V BEG

BITKA PRI GORRAHEI

Abesinsko armadno vodstvo naznanja, da so na-
padli Abesinci italijansko fronto južno od mesta
Gorrahey ter prizadeli Italijanom velike izgube.

Dasi je razpolagal sovražnik z najmodernejšim
orožjem, se je moral z velikimi izgubami umakniti.

DELOVANJE RDEČEGA KRIŽA

Admiral Cary T. Grayson, vodja ameriškega
Rdečega križa, je rekel danes, da potrebščine, ki jih
je dala na razpolago Japonska, zadoščajo za deset
tisoč abesinskih ranjencev.

Grayson, ki bo vodil jutri v Parizu kongres Rde-
čega križa, je dostavil, da podpira Rdeči križ v Abe-
siniji osemnajst držav z denarjem, potrebščinami
in ambulancami.

EMBARGO NA OLJE

Za moderni vojni stroj sta olje in gazolin naj-
večjega pomena. Tega se prav dobro zaveda Mus-
solini in zato je zelo razburjen, ker se bliža dan, ko
bodo države, zastopane v Ligi narodov, prepove-
dale pošiljati v Italijo olje in gazolin.

Pariški dnevnik "Oeure" piše: — Italijanski po-
slanik Cerruti je po Mussolinijevem naročilu spo-
ročil francoskemu ministrskemu predsedniku La-
valu, da bi embargo na olje in gazolin pomenjal
vojno. Laval je proti embargu, ker bi bila v tem
slučaju uničena vsa upanja na mir. Dejstvo je tudi,
da francoski trgovci bolj in bolj protestirajo proti
sankcijam, češ, da jim nalagajo prevelike žrtve in
škodujejo trgovini.

ANGLIJA BO PRVA

Ako se bo Liga narodov odločila za embargo, bo
Anglija prva, ki ga bo uveljavila. Nji bo morala
slediti Francija in ostale evropske države.

Italija se ne more zanašati na Združene države,
kajti po postavi, ki je bila uveljavljena tik pred za-
ključkom zadnjega kongresa, spada olje med vojni
materijal in se ga torej ne sme pošiljati vojsku-
jočim se državam.

STALIŠČE LIGE NARODOV

V Ženevi je rekel dr. Augusto Vasconcellos,
predsednik sankcijskega odbora Lige narodov, da
se bo prihodnji teden odločilo, če bosta tudi olje in
gazolin podvržena sankcijam.

Danes se začne v Ženevi mornariška konferenca
pod pokroviteljstvom med narodnega delavskega
urada. Delegatje dvajsetih držav bodo razpravljali
o izboljšanju položaja, v katerem se nahajajo mor-
narji na raznih trgovskih ladjah.

Italija na konferenco ne bo poslala svojega de-
legata. Sliši se, da se fašisti sploh ne bodo udeležili
nobene seje v Ženevi, dokler bodo sankcije v ve-
ljavi.

MUSSOLINJEV POZIV

Poziv italijanskega ministrskega predsednika,
naj fašisti odgovore na bojkot Italije s protibojko-
tom, je bil po vsej deželi navdušeno pozdravljeno.
Člani fašističnih krožkov so morali priseči svojim
voditeljem, da ne bodo kupili nobenega blaga, ki bi
prišlo iz sankcijskih dežel.

Člani kraljeve družine ne naročajo več svojih
oblek iz Pariza.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Beneš, Treas.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
In celo leto vsakega meseca v Ameriki in
Kameto \$5.00
Za pol leta \$2.50
Za leto \$10.00
Za leto \$10.00
Subscription Yearly \$5.00
Advertisement on Agreement
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Dopolni bres podpis in osebnosti se ne prebujajo. Denar naj se blagoviti
posiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejane bivališče namani, da hitreje najdemo naslovnika.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3574

FRANCIJA PRED NOVIMI NEMIRI

Francija stoji pred novo krizo. Dogodki, ki so se zavrhili prejšnji teden v Limoges, so dovedli do ostrih debat v poslanski zbornici.

V Limoges so se spopadli fašisti, komunisti, socialisti in policisti. Posluževali so se revolverjev. Enainvajset oseb je bilo ranjenih.

Temu krvavemu dejanju je sledila besedna debata v parlamentu. Poslanei so ostro napadali ministrskega predsednika Laval. Vladna kriza je bila le s tem preprečena, da so stranke sklenile kompromis in odgodile zadevo, ki bo prišla dne 28. novembra zopet na vrsto.

Francoski fašisti so pod vodstvom polkovnika Casimira de la Roque napadli v Limoges delavce, ki so demonstrirali za svojo pravično stvar.

Na obeh straneh je bilo ranjenih precej oseb. Policija je bila povsem pasivna, kar je razvidno iz dejstva, da ni bil aretiran niti en fašist.

Ta spopad je dal voditelju fašistov povod, da je poslal ministrskemu predsedniku Lavalu javno pismo, ki je vsebovalo same grožnje.

Dejal je, da so bili fašisti napadeni, in da se bodo vbo- doče oborožili, če jih policija ne bo hotela ščititi. Laval bi bil moral vsled te grožnje razpustiti fašisti- čno organizacijo, česar pa ni storil, pač ji je pa skušal na vse načine ustreči.

Levica v zbornici je zahtevala od Laval energičnih ukrepov ter ga opozarjala na nevarnost, če bi de la Roque ure- sničil svoje pretnje.

Edward Herriot, voditelj radikalnih socialistov, ga je prepričeval, naj zavzam napram fašistom odločno stališče, Laval pa ni niti z mezinem ganil.

Ni dosti manjkalo, pa bi bila vlada strmoglavljena. In to bi se prav gotovo zgodilo, če bi ne bila vlada obljubila, da bo temeljito preiskala celo zadevo ter o izidu preiskave poro- čala dne 28. novembra poslanski zbornici.

Preiskava seveda ne bo drugega dognala kakor to, kar je že znano, Laval bo pa vseeno pridobil nekaj časa, vzdržal se pa ne bo.

Nemiri in izgredi se bodo ponovili, kar bo utegnulo do- vesti do državljanske vojne.

Carjev morilec je zgorel.

V bližini Moskve se je zgodi- la te dni težka avtomobilska nesreča, pri kateri je višji so- vjetski uradnik Vladimir Jakovljev med ostanki svojega razbitega vozila zgorel pri ži- vem telesu. Kakor doznava- jo poljski listi, je ta Jakovljev bivši funkcionar Čeke, ki se je udeležil umora carjeve družine v Jekaterinburgu. To je že tretji med carjevimi morilci, ki so umrli nasilne smrti. Poljski listi ne izključujejo možnosti, da je šlo pri tej nesreči za a- tentat.

Oba prejšnja carjeva morilec, ki sta umrla nasilne smrti, sta bila Mjedenjved in Vojskov. Mjedenjved je prišel 1919 v roke admirala Kolčaku, ki ga je dal ustreliti. Vojskov pa je padel 1927, kot sovjetski poslan- nik v Varšavi pod kroglo rus- kega emigranta Borisa Koverde. Glavni morilec Svjerdlov tudi ni več med živimi, umrl je pa naravne smrti. Svjerdlov je izdal povelje, da se cesarjeva je dal ustreliti. Vojskov pa je trupla zažgal.

SOVJETI GLEDAJO PROTI VZHODU

Profesor Harvadske univerze Bruce Nopper piše v ameriškem zborniku "Foreign Affairs" o razvoju sovjetskega imperija proti Vzhodu.

Še do nedavnega je svet mis- lil, pravi pisec, da bo dinamič- na revolucionarna sila sovjetov ndarila proti zapadu in da bo do sovjeti poskušali, da za svo- jo svetovno revolucijo pridobi- jo zapadne industrializirane države. Zadnjih pet let pa je pokazalo, da se dogaja v sovjets- ki Rusiji nekaj povsem na- sprotnega. Ekspanzija sovjet- tov ni več usmerjena na zapad, pač pa v notranjost proti vzhodu, v deviške kraje in med azijs- ke narode velike Rusije.

To ni sprememba v politiki, pač pa samo nujen razvoj. V pr- vem desetletju vladanja je boljševiki preganjan strah, da bo evropska koalicija proti Ru- siji organizirala skupni napad in proti tej nevarnosti so se bra- nili z ofenzivo na vseh občutlj- vih mestih zapadnega imperi- ja. Uspeh prve petletke je pri- peljal do spremembe in do iz- mirjenja, ker je po zaključku prve petletke postala Rusija prvič v zgodovini v toliko in- dustrializirana, da je bila lah- ko v vsem pripravljena za vo- jsko obrambo in se istočasno osvobodila tradicionalne gospo- darske odvisnosti evropskega zapada. Sedaj se je torej Ru- sija lahko z največjim uspehom posvetila mirujočim zunanji politik in temeljiti obdelavi svojega notranjega programa.

Glavni problem petletke je bila industrializacija ruskega vzhoda, pri čemer so se uporabljale ogromne rezerve, ki so bile na- gromadene v dosedanjih in- dustrijskih centrih. Na ta način se je industrija dokopala do onih pokrajin, kjer ležijo sirovi- ne v ogromnih količinah, to je v sibirskem prostoru, ki za gos- podarski napredek Rusije mno- go obeta. Ta program bo an- gažiral sile boljševizma za mno- go bodočih desetletij in njegova realizacija bo ustvarila iz Ru- sije popolno avtarkično gospo- darsko celino.

Misel industrializacije Vzhoda ni niti nova niti slučajna. Že leta 1918, ko je Rusija z miro- no pogodbo v litovskem Brėstu bila začasno oropana ukrajins- kega bazena premoga in kovin, je Lenin zamislil prodor na Vzhod. V prvem zelo malo pre- mišljenem načrtu so že misli na eksploatacijo premoga in kovin na Uralu. Vendar so morali boljševiki prva leta svoje oblas- ti posvetiti gospodarski izgrad- nji v evropski Rusiji. V načrtu prve petletke je v glavnih po- tetah naznačena boljša razde- litev produktivnih sil. Ves na-

črt se je naslanjal v glavnem na premog in kovine v Ukraji- ni. Že v drugem letu petletke pa se je pokazalo, da te zaloge ne zadoščajo za nameravano zgradnjo. Zaradi tega je leta 1930 na 16. kongresu stranke bilo sklenjeno, da bodo s pospe- šenim tempom pričeli z delom na drugem bazenu nafte na Vzhodu, v uralsko-kuznjevskem kraju. S tem so se pričela pr- va raziskovanja na Vzhodu.

Je v resnici nekaj nadčloveš- kega v načrtih, ki so si jih za- mislili moskovski fantasti: re- to se odvajajo v pustinje, da da- jo zemlji potrebno vlago, puste tundre bodo naseljene in pri- siljene, da dajo ljudem priro- dnih plodov, ki so jim potrebni. Četudi vemo, da boljševiki v nekaterih stvareh pretiravajo in da na vseh poljih ne bodo uspeli, vendar jim moramo pri- znati, pravi prof. Nopper, da je sovjetska ekspanzija na Vzhod zelo pomembna in to iz- raznih razlogov.

Predvsem so to gospodarski motivi: sovjetska industrija se bo pomaknila v bližino bogatih naravnih skladišč, imela bo na razpolago ne samo drugi, pač pa tudi tretji bazen kamenega olja in polno možnosti pospeše- vanja poljedelstva in izgradit- ve lahke industrije. Drugo je socialno vprašanje: boljševiki bodo prebivalstvu omogočili no- tranjo kolonizacijo in jo pomak- nili na Vzhod. Tamkaj bodo gra- dili nove naselbine in nove in- dustrijske centre. Šolani ruski delavci se bodo mešali z manj- šinskimi rasami. Ob meji skraj- nega Vzhoda se bodo nastanili novi kmetje, bivši vojaki z dru- žinami.

Tretji je strateški motiv: zaradi kolonizacije ob mejah sovjetske Rusije, se bo sovjets- ka moč dokopala bližje Aziji, tako s pomočjo prometa, kakor tudi v opremljenosti, ker bodo vsi izvori bogastva v neposred- ni bližini.

Četrty je politični: ko se bo industrija pomaknila na Vzhod in z njo vse ostale gospodarske in prosvetne ter socialne kom- pamente, se bo vsekakor zbolj- šala gospodarska in kulturna situacija, ne samo azijskih manjšin v sovjetski zvezi, pač pa tudi njihovih bratov z one strani azijske meje.

V teku 15. let se je sovjets- ko Rusijo dogodila ogromna iz- prememba. Sovjeti so postali jeziki na tehnični evropskega političnega ravnotežja, ker vzdržujejo z največjo treznostjo danes v Evropi status quo. Čas pa bo pokazal, ali gre samo za stabilizacijo prilik ali se kaže na obzorju nova revolucionarna smer.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zaneslji- vo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.15	Din. 200	\$ 18.20	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$11.75	Din. 500	\$ 87.50	Lir 1000
\$23.50	Din. 1000	\$174.00	Lir 2000
\$47.00	Din. 2000	\$348.00	Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo vaših sredstev kot zgoraj zavedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume se bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.74
\$10.—	\$10.48
\$15.—	\$15.72
\$20.—	\$21.44
\$25.—	\$27.16
\$30.—	\$32.88
\$35.—	\$38.60

Prejemnik dobi v starem kraju izplačila v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRI- STOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1936

Cena 25c

s poštino vred.

Naznanjamo tudi, da sprejemamo naročila za Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936, ki izide v kratkem.

Cena 50 centov

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.

Barberton, O.

Tukaj je umrl dne 13. nov., star priseljenec in dobro znan v naselbini Mr. Anton Štritar. Pokojni je bil svoječasno na- ročnik lista "Glas Naroda". Po poklicu je bil zidar in ve- čina se je ukvarjal s tem po- slom. Smrt ga je pobrala v starosti 55 let. Bolehal je o- krog 20 mesecev in vzrok smr- ti je bila neka pljučna bole- zen.

Pokojni je prišel v Ameriko leta 1903 in v Barbertonu je stalno bival 26 let. Spadal je k slovenskemu društvu "Do- movina" v Barbertonu in k a- meriški organizaciji Frater- nal Order of Eagles. Pokojni je bil rojen v Dobrem polju. Tu zapuša udovo Mary in tri- že odrasle sinove. Pokopan je bil po cerkvenih obredih iz cer- kve Sree Jezusovega na poko- pališče Sv. Križa v Akronu.

Fr. Troha.



Naši v Ameriki

BOJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVI- CE IZ NASELBINE.

Dne 16. novembra se je v farni cerkvi v Aurora, Ill., po- ročil rojak Frank Vesel z Miss Matildo Mlakar. Zenin je do- ma iz vasi Travniki (po doma- če Ivajčkov) fara Loški potok pri Ribnici, sedaj stanujoč v Joliet, Ill. Nevesta je pa tu ro- jena hčerka Mrs. Gertrude Mlakar.

Anton Zornik ml., sin zna- nega Zornika iz Herminie, Pa. je bil pred nekaj dnevi povoz- en po avtomobilu, ko je šel čez cesto. Zdravniki pravijo, da ima počeno kost v hrbteni- ci, kar pa ni nevarno, vendar bo moral ostati v postelji daij časa.

Rudolf Pleteršek, pevovodja raznih pevskih zborov in bivši glavni odbornik SNP, je v Bridgeville, Pa., po enoteden- ski bolezn pljučnici 19. nov. umrl. Star je bil 53 let in doma iz Velenja na Štajerskem. Za- puša ženo in sestro.

Dne 14. novembra je umrla v Sheboygan, Wis. po večmese- čni bolezni Mary Beniger, do- ma iz Trnovca na Notranj- skem. V Ameriko je prišla pred 28 leti in tu zapuša moža, si- na in dve hčeri.

Župar mesta West Allis, Wis., dr. Baver, je ponudil službo mestnega zdravstvenega komi- sarja slovenskemu zdravniku dr. Malensku, ki pa je ponudbo odklonil. Plača zdravstvenega komisarja je znašala doslej \$3,300 na leto, dr. Malensku pa je bilo ponudno zvišanje plače \$4,000 letno, ako pozicijo spre- jme. Da je slovenski zdravnik ponudbo odklonil, je vzrok ta, ker bi moral popolnoma opusti- ti svojo privatno prakso, česar pa on, ki se je posvetil kirurgi- ji (operacijam), ne želi storiti.

14. t. m. je v Milwaukee, v o- krajni zasilni bolnišnici nena- doma preminula, zadeta od mož- ganske kapi, rojakinja Mary Fashun. Stara je bila 46 let in doma iz Mozirja v Savinjski dolini. V Ameriko je prišla okrog l. 1910.

John Kezale v Calumet, Mich., trinajstletni sinček Georgeja Kezela iz Dodgeville, je izgubil levo oko, ko ga je pri igri ob- strelil njegov devetletni bratec iz puške. Več svinčenih zrn ga je zadelo v oko, ki mu je ta- koj izverlelo.

Dne 18. t. m. je umrl v Pueblo Colo. za pljučnico Joe Stepan, star 46 let in doma od Semiča v Beli Krajini.

Peter Zgaga

Najbolj pametne in značilne besede v zadnji predsedniški volilni kampanji je izrekel brez dvoma Norman Thomas, socialistični kandidat za pred- sedniško mesto, ki je dejal:

— Farmerji po Zapadu ku- rijo z žitom, ker si ne morejo nabaviti premoga. Majnerji po Pennsylvaniji pa pravijo: — Daj Bog, da bi bilo mogoče jesti premog!

To je revščina sredi preobi- lice pod vlado kapitalizma. To preoblico je treba organizirati ter jo pravilno razdeliti.

Bivša romunska princesa Ileana je poletela v Beograd obiskat svojo sestro, jugoslo- vansko kraljico.

Spremljal jo je njen mož, avstrijski nadvojvoda Anton. Taki obiski so jugoslovans- ki vladi menda zelo dobrodo- šli, istočasno jo pa spravljajo v veliko zadrego.

Kajti težko se je odločiti, ka- tero himno naj igra jugoslo- vanska vojaška godba ob taki priliki: jugoslovansko, romun- sko ali avstrijsko!

Stara devica se je izpreha- jala s svojo nečakinjo po ro- mantičnem gozdu.

— Vidiš, — je rekal nečaki- nji, — pod tem drevesom sem imela pred dvajsetimi leti se- stanek z najlepšim fantom, kar jih je bilo v našem mestu.

— Sestanek z najlepšim fantom? — se je navdušila ne- čakinja. — To je moralo biti nekaj krasnega. Povej mi, ta- ta, kako je bilo?

— Ah, kaj bi bilo? Nič. Po- zabil je priti.

— Dvakrat sem se poročil, — pa sem imel obakrat smolo. — Prva žena mi je ušla, druga mi pa noče niti.

Zamorski škof je nekoč predstavil svojim črnim fara- nom belega duhovnika z bese- dami:

— Dragi moji, le redkokdaj pride v našo cerkev bel du- hovník, toda povedati vam ima nekaj posebnega. Nekaj vam pa moram zagotoviti: četudi je njegova koža bela, je njego- vo srce ravno tako črno kot je naše.

Predsednik čehoslovaške re- publike Tomaž Masaryk bo odstopil. Možak je prišel omagovati pod težo dela in let.

Ž njim bo šel v pokoj naj- večji sodobni evropski držav- nik.

V četrtek bo Zahvalni dan. Še par dni imamo čas premi- šljavati, za kaj naj bomo hva- ležni. Tistega, ki sam ne ve, bodo govorniki, pridigarji in časopisi poučili in mu poveda- li vzroke za hvaležnost.

Blagor mu, ki bo verjel.

V Franciji se vrši proces proti trem zarotnikom, ki so bili soudeleženi pri umoru ju- goslovanskega kralja Aleksan- dra.

Čudno je, da oblasti niso na- perile tožbe proti zarotnici, ki je bila posredno udeležena pri atentatu.

Ves svet jo pozna. Ime ji je Italija.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, ali, dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarah. Vselej nase dolgotrajno skušnjo vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato, se, samop, obrnite na nas, se, usa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, dodati proučijo, se, povratno dovolje- nja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje po- trebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, se najmanjše stroške.

Nedovoljeni naj ne odlašajo do sočnega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite, torej, takoj, ko bresplačno navodila in svetovanja me Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING Company
(Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET :: NEW YORK

Za Božič...

NE MORETE BOLJ RAZVE- SELITI SVOJIH SORODNI- KOV IN PRIJATELJEV V DOMOVINI KOT ČE JIM POŠLJETE DAR V OBLIKI DENARNE NAKAZNICE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PESTUNJA

Pestunja nam je odpovedala in se odpeljala domov na kmeto. Pokazala se je torej potreba, najeti drugo na njeno mesto.

Predlagal sem ženi: "Kaj če bi šel v posredovalnico služb? Toda žena me je zavrnila: "Kajpak se! Kako moremo jemati pestunjo iz posredovalnice? Li nisi čital še nikoli, kakšne neprijetnosti nastajajo s posli, najetimi v posredovalnicah?"

Nisem čital in žena mi je to pojasnila:

Iz posredovalnice pošiljajo umazane candre in tatice. Zgodilo se je, da je pestunja, poslana iz posredovalnice, prodala zaupano dete potepuhom. Druga pestunja, tudi iz posredovalnice, je prespala eno samo noč v hiši in na vse zgodaj izginila brez sledu, a ž njo tudi obleke in gospejini prstani. Tretja se je izkazala, da je preoblečen moški ubegel kaznjence. Četrta ...

Toda že nisem želel več seznaniti se z zgodbo četrte pestunje, ker sem se bal, da bi sledila za njo še peta, šesta, itd.

Prekinil sem torej to zgodovino mučenštva mame z izjavo: "Stori kakor hočeš! Saj se na posredovalnice nikakor ne kapriciram."

Vzlic temu sem bil prisiljen, poslušati še historijo tudi one četrte pestunje, o peti pa sem zvedel le, da je zagrošila nenavadno sramotno lumparijo, kakšno pravzaprav — mi je ostalo neznano, zakaj vstopila je hišna.

"Pestunja je prišla."

"Odkod?"

"Poleg pri branjevu so ji povedali, da je od nas pestunja odšla — in tako je torej prišla."

"Dobro!" — je rekla žena.

"Naj počaka!"

In pristavila je, obrnivši se k meni:

nila in prekrizala roke na tretji, prosim te, se mi v to vprašanje ne vtikaj."

Velela je pozvati pestunjo v sobo.

Vstopila je, se solidno poklonila in prekrizala roke, na trebuhu.

Doslej je služila tam in tam, med drugim pri nekem generalu. O tem, da potrebujemo pestunjo, je zvedela poleg pri branjevu in pri branjevu so o tem zvedeli zopet pri mesarju. So li pri našem mesarju zvedeli o tem pri zeleninarju ali ka-

ko neposredno, tega aspirantka na dostojenstvo pestunje ni mogla objasniti.

Izrazil sem svoje prepričanje, da so med našo kuhinjo in sosednjimi kramarijami brezlične brzotjavne zveze. Pestunja mojega dovtipa ni razumela, a žena me je grozeče osvrnila s stekli svojega nanosnika.

Aspirirati rekrute je daleko težje kot najemati pestunjo. Kajti za asenciacijo rekrutov so utiskana jasna pravila. Splošno ali nesposoben, če si neposoben, kar izgini! Toda kako najeti pestunjo?

Nekaj mi je zašepetalo: "Poženi jo!" zakaj njen obraz je bil majhen, a zato, po pravici povedano, do največ mere nesimpatičen. Na drugi strani pa je imela tako mehko, prijetno vedenje ter je govorila s toli prijetnim, pridnim globokim glasom. Tudi poselska knjižica, ki jo je pokazala, je govorila v njen prosep.

Rekla sva ji, naj pride po odgovor naslednjega dne.

"Vzela bi jo," je rekla žena, ko je pestunja odšla — "če bi me ne motilo, da ima tako rdeč nos. Od česa je neki tak?"

"Mogoče da od mraza?" sem ugibal.

"Ah, ne," — je ugovarjala žena, — "to ni tak rdeč nos, kakoršen nastane od mraza. Morda pije? Kaj misliš, pije ali ne?"

Odgovoril sem, da v tej smeri ne mislim ničesar, a da mi je obliče pestunje nesimpatično.

"Zato pa ti je bilo simpatično obliče hišnika na letovišču, ki nas je potem zmerjal po vsej ulici in je le čudno, da te končno ni še pretepel?"

Zadela me je na boleče mesto. Res me je enkrat fiziognomistično fenomenalno speljala na led. Lopov oomovnik, ki se mi je bil orikupil s svojo dobrodušno odličito vladimirsko larfo, mi je za prazen nič na letovišču vprizoril škandal.

Rekel sem torej svoji ženi: "Stori kakor se ti zdi prav. Če hočeš, jo vzemi, če je nočeš, pa ne!"

"In sprejemaš nase odgovornost zaradi njenega rdečega nosu?"

"Draga moja, jaz sploh odklanjam odgovornost za tuje nosove."

"To vem že davno, da si egoist. Kar hitro bi se naveličal nekoliko se pobrigati, in za pestunjo svoje hčerke bi vzel makar pobeglega razbojnika."

(Nadaljevanje na 4. strani)

KEMALOVA HČI UBITA

AMIENS, Francija, 21. nov. 20 let stara adoptirana hči turškega predsednika Mustafa Kemala Atatürka, Zehra, je na potu iz Londona v Pariz padla ali pa skočila iz ekspresnega vlaka in je kmalu nato umrla. Prefekt Somme departementa je v imenu vlade na njevo krste položil venec.

Dekle je stalo na koncu železniškega voza pri odprtih vratih in spravednik je hotel vrata zapreti. Ker pa mu je rekla, da ji ni dobro in da potrebuje svežega zraka, je pustil vrata odprta.

Delavci na železniškem tiru so jo kmalu nato našli blizu vasi Ailly-sur-Somme nezvestno poleg tira in so obvestili policijo.

ENA BOMBA DRAŽJA KO VSA ABESINSKA VAS

Poročevalce dopisne agencije "International News Service" poroča z Addis Ababa.

Tujezemski vojaški opazovalci so v tej vojski ugotovili zanimive podatke o uspehih značnega vojskovanja. Spočetka so svedeli z največjim zanimanjem opazovali, kako bodo letalski napadi italijanskih letal vplivali na abesinsko vojaštvo. Saj je znano, da večina Abesincev letal sploh še nikdar videla ni, vsled česar na letalske napade niso bili pripravljeni. Sedaj pa inozemski častniki vedno bolj ugotavljajo, da pri Abesincih pojema strah pred letali. Bodi si vojaštvo, kakor tudi civilno prebivalstvo na fronti se zna že prav dobro varovati, da jih letalec ne zapazijo. Denarne žrtve za te orjaške ptice so postale sedaj skoro odveč. Visok abesinski poveljnik je dejal: "Težka italijanska letalska bomba, ki je napolnjena z močno eksplozivnimi snovmi, je dražja ko vsa abesinska vas." To je pa tu di res. Abesinske vasi so zgrajene iz ilovice, ali pa iz snopov stlačene trave ter jih prebivalci naglo zgrade nove.

Kakor so inozemski častniki soglasno opazovali, abesinske vojaške kolone sedaj marširajo le ponoči, ko jih letalec ne more opazovati. Pa tudi podnevi se zna abesinski vojak dobro skrivati. Pri žarki solčni svetlobi nastajajo v goratem ozemlju na tleh temne sence, katere letalec močno varajo. Zlasti velja to za razmere na severni fronti.

V puščavah Ogaden in Danaki imajo letalec, sicer boljši razgled po ravani, toda tudi te ravnine so pokrite z nepredornim grmičjem in bodicastimi rastlinami, v katere se lahko skrije na tisoče Abesincev, ne da bi jih mogel letalec zapaziti. Poprej so Abesinci italijanska letala močno obstreljevali, kakor hitro so se prikazala nad njimi. Na ta način so Abesinci italijanskim pilotom sami pokazali cilj, kamor naj mečejo bombe. Sedaj pa so se začeli Abesinci posluževati nove taktike. Kakor hitro zaslišijo v daljavi brnenje motorjev, se vržejo na zemljo, zlezejo med grmovje in nepremično obleže. Ko priplavajo nad ravnino italijanska letala, vidijo pod seboj samo mrtvo ravnino brez vsakega življenja. Od nikoder ne poči puška, vse je kakor mrtvo. Zato se je že dogodilo, da so italijanska bombna in preizvedovalna letala po cele ure krožila nad kakim krajem, ne da bi bila količjak sumljivega opazila. V resnici pa je bilo tam zbranih na tisoče abesinskih vojščakov, ki so mirno ždeli v svojih skrivališčih in čakali, dokler letala ne odplovejo. Kakor hitro pa so letala izginila, je vse grmičje daleč naokrog oživel in Abesinci so mirno nadaljevali svoj pohod.

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA IZ 17. STOLETJA

Spisal: ALESSANDRO MANZONI

99

Pogled na te kraje je še bolj živo vzbujal v Neži take misli in njeno nezadovoljstvo je postajalo še bolj pekoče. Zapustivši steze so se napotili po glavni cesti, po isti, koder je uboga žena za tako malo časa privedla hčerko spet domov po onem bivanju v krojačevi hiši. In že se je videla tista vasica.

"Saj pozdravimo seveda te dobre ljudi?" je rekla Neža.

"Tudi zato, da se malo odpčijemo, kajti ta koš mi začinja pošteno presedati; in končno, da počujemo kak grizljaj," je dejala Perpetua.

"S pogojem, da ne izgubljam časa, ker ne petujemo za zabavo," je zaključil don Abbondio.

Sprejeli so jih z odprtimi rokami in z velikim veseljem so jih zopet videli, kajti domači so se ob njih spomnili svojega dobrotljivega dejanja. Izkažite dobrot, kolikor jih morete, pravi na tem mestu naš pisatelj, in pripeti se vam tem pogostej, da srečate obraze, ki vas vradostijo.

Ko je Neža objela dobro domačinko, jo je premagal bridek jok, ki ji je bil velika uteha, in odgovarjala je ilite na vprašanja o Luciji, ki sta jih stavila oba domača zakonska.

"Bolje ji je nego nam," je rekel don Abbondio. "Ona je v Milanu, izven nevarnosti, daleč od tega vražjega šundra."

"Ali bežite, kaj, gospod kurat, s svojim spremstvom?" je dejal krojač.

"Kako pa," sta odgovorila hkratu kurat in njegova služabnica.

"Pomilujem vas."

"Namenjeni smo," je rekel don Abbondio, "v grad — —"

"Dobro ste si izmislili; tam boste varni kakor v cerkvi."

"In tu se nič ne bojite?" je vprašal don Abbondio.

"Povem vam, gospod kurat: prav na "hospitacijo", kakor veste, da se pravi, če se hoče dobro povedati, ti ljudje najbrž ne pridejo sem; predaleč smo od velike ceste, hvala Bogu. Kvečjemu če takole zatelebanijo malo stran, česar Bog ne hoti; vsekakor pa je še čas; čuti moramo prej še druge vesti iz ubogih krajev, kjer se ustavijo."

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! ! !

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Nasr

Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi

Cena1.50

PO DVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema

Cena1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju

Cena1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebina: Iseljenci; Yuma šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta;

Cena3.50

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič

Cena3.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina: Kovač Šimen; Zaročnik z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik

Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-čl, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Bar; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova oporoka

Cena3.50

ŽUT I

4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot

Cena1.50

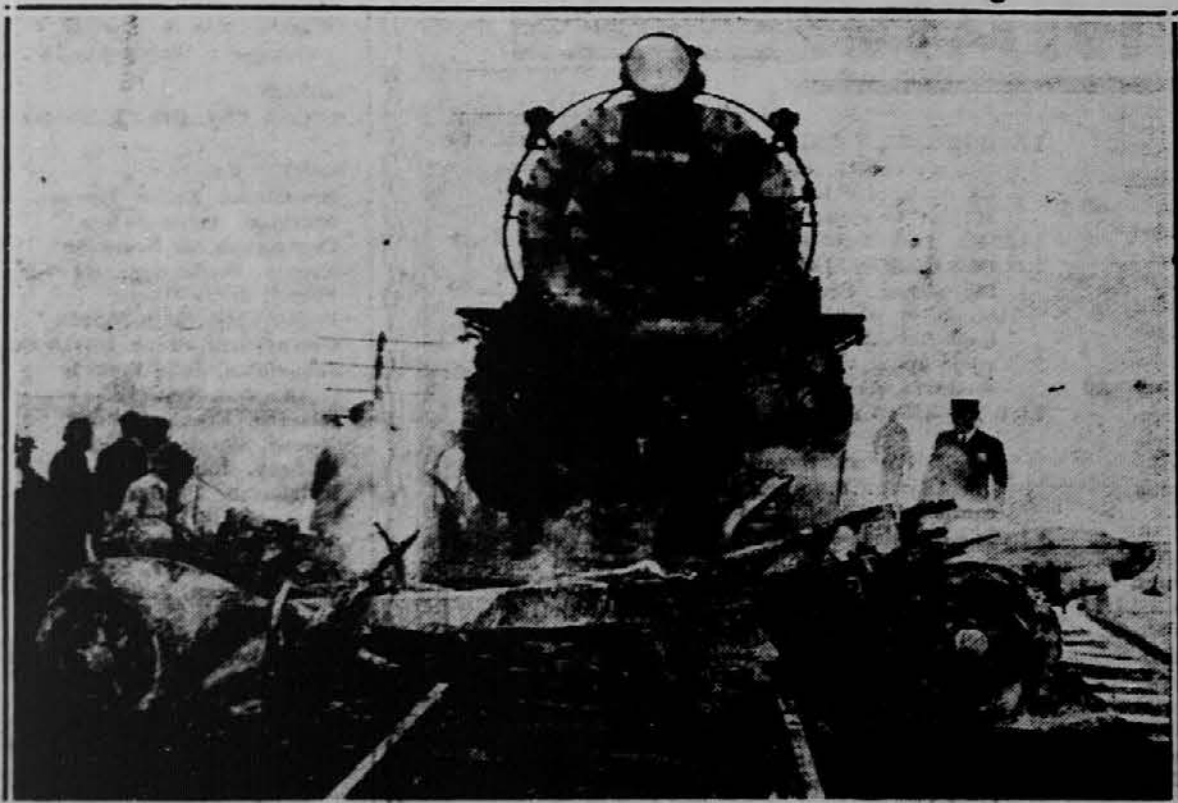
Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

SMRT NA ŽELEZN IŠKEM TIRU



Razbiti ostanki truka, ki ga je zadela lokomotiva na križišču v Hicksville N. Y. Šofer in njegov spremljevalec s ta bila namestu ubita.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

PRVI ZVEZEK

— To je bila beseda, ki je prišla iz vašega srca! To besedo bom rabil v prijateljstvu do vašega očeta. Joza! Kako ste mogli zapustiti tega očeta?

— Ali imate tako kratek spomin? — mu odvrne jezo, ostro. — Pobežila sem, ker nisem hotela ostati. Ako ne bi imela drugega vzroka, bi mi zadostoval še eden. — Pri tem se smeje. — Moja trmoglavost je hotela priti do svoje pravice. Kar so mi govorili proti moji naklonjenosti do gledališča, sem smatrala za dogovor. In šla sem v Frankobrod, ker sem tam imela neko prijateljico, gledališko igralko, in sem upala, da mi bo pomagala. Kako lepo, cvetoče dekle je bilo to! Prej, — no sem našla! Slednjič je vstregla moji želji in me je ravnatelj. Nekaj sem mu morala govoriti. Sko-rameni in mi je dal vstopnico za zvečer. "Oglejte siimate kaj boljšega delati." To je bil njegov orakel. — lala sem si. Oni večer sem se z njim sestala.

— Z njo! Ne razumem tega glasu, Joza, s katerim ste mi to povedali. Meni se zdi sreča, da je bil ravno on! Tako srčno dober človek!

— Oh, da, in tako vesel, tako ljubezniv, tako galanten! Zakaj se ne bi razveseljevala? Ko mi pripoveduje, da gre v Monakovo — smejte se vendar! Ali ni to smešno, da vam pripovedujem stvari, vsled katerih morate obupati nad moje pamet? Hotela sem imeti svoje majhno maščevanje, ker sem vedela, da bi vas mučilo — čudno! ne zaradi mene! In sedaj! Oh, kako smešno, kako smešno!

Njeno smejanje noče prenehati. — Joza! Zaradi svoje hudomušnosti ste se igrali z usodo človeka, ki vam je ponudil svoje srce in svoje življenje! Ne morem vam reči, kako me boli ta misel. Vi ste dosegli svoj cilj!

— Ne! Sedaj, ko sem ga navidezno dosegla, mi je vse eno, če sem ga dosegla ali ne. Mogoče sedaj celo rani vašo nečimurnost, ako vam rečem, da mi od one ure v vaši ošbi ni preostalo drugega kot nevolja proti sami sebi. Ko sem tedaj prišla k vam, sem mislila, da ljubim. Ko sem šla, sem mislila, da sovražim. Sedaj pa vem, da vse to ni bilo v nikakih zvezi z vami. Bilo je samo neumno hrepenenje po tem, kar se mi je zdela sreča, želja po stvarih, ki sem si jih pozelela, samo zato, ker jih ni sem imela, in ki se mizdi brez vsake vrednosti, odkar imam. Oh, kako gnjusno je vse to!

Na terasi je vse utihnilo. Skozi odprta vrata je prihajalo samo tiho šepetanje, s katerim se je večerni veter igral po grmih.

Sedaj pa zopet nenadni smeh. — Samo mimoidoča opojnost? Teko je vendar rekel oni napol blaznež. Opojnost? Da! Opojila sem se. Vse to je bilo tako zapeljivo: njegova skrb, njegova ljubeznivost, njegova ljubezen. In vse, s čim me je obdaril. Ako me ne bi podkupilo, ne bi bila dekle. Ne dekle, kakoršno sem. Kakoršna sem? Ah, pogledite samo, kako prikupljiva more biti ta nedolžna govorica. — Zopet oni smeh. Naenkrat pa nek tuj in resen glas. — Z njegovo usodo sem se igrala? Ne! Motite se: Igram se s svojim življenjem. In svojo igro sem izgubila. On je dobil, ker veruje v dobiček. Ima srečni dar, da z domišljijo resnici obrne obraz po svojem okusu. In ta dar se bo še izkazal, kadar se bo mene naveličal. Kar je meni življenje uničilo, bo njemu po letih zanimiv spomin.

— Ne poznate ga, Joza! In ravno vi imate ves povod o njem z drugačnimi besedami govoriti. Tudi iz vašega glasu slišim, da se zavedate svoje krivice proti temu dobremu človeku. Joza! Poslušajte ta občutek! Bodite odkriti proti Kolerju! Kot ga poznam, bo vaša odkritosrčnost njegovo ljubezen samo utrdila, ne pa omajala. Peljal vas bo v hišo vašega očeta —

— Nikdar! — To je bil krik strastne bolečine. — Svojemu očetu ne morem nikdar več stopiti pred oči. Ko nam je oče ono — ono mater pripeljal v hišo, mater, ki mi je s svojim grešnim otrokom vkradla ljubezen mojega očeta, sem ji nekoč v sovraštvu in zaničevanju zakričala v obraz, da je našo hišo omadeževala in oskrnila. In sedaj naj bi se jaz sama vrnila v hišo —

Jozone besede zamro. Slišim nagle korake.

— Ne, Joza, ostanite! Druge poti ni za vas, kot da se vrnete v hišo svojega očeta! In Koler bo šel k vašemu očetu.

— Na to pa bom mogla dolgo čakati! — Zopet oni rezki smeh. — Kar mi je v pijanosti svoje domišljene sreče naklepetal, bo v prvi trezni uri pozabil. In ako mi napol iz ljubezni in napol iz usmiljenja da svoje ime? Ne! Hvala! Ne ljubim ga. Da bi me kot težko breme obesil na svoje noge, za to sem preponosna. Kaj mi more življenje ob njegovi strani še dati? Samo oskrba, ki me hrani! Ali pa navidezna čast, po kateri prav nič ne hrepenim? Življenje je bilo za mene vredno le toliko časa, dokler sem mogla hrepeneti. To mi je postalo jasno, včeraj, ko sem sedela v gledališču in sem videla poginiti človeško življenje na tem, kar sem smatrala za velike veselje življenja. Pogledajte vendar! Kar sem hotela imeti imam vendar vse; obleko, nakit, življenje v sijaju, človeka, ki me ljubi. In kako zopet mi je vse to postalo! Kaj naj še hočem? Še eno, da, zadnje! Da bi se mi izpolnila želja, katero je oni pesniški blaznež v pijanosti izrekel o meni.

— Joza! To je norost!

— Mogoče! Mogoče pa tudi najvišja pamet. Ona želja je do polovice že izpolnjena. Že sem se streljila iz trenutne opojnosti. V meni je že ona "muka praznoti". In ko bi —

Joza umolkne. Nato pa prvi šepetaje:

— Ali slišite? Na ulici! To so njegovi koraki. Kako se mu mudi priti domov! Nočem ga videti. Ne sedaj! In ko bi hoteli poskušati početi ga o vsem, kar sem zamolčala, tedaj vam bo žal! In ko bi imeli namen poklicati mojega očeta! Mene ne bo več našel. Še vedno me ljubi. Ako mi pride želja, da bi potovala.

Votel ropot pretrese hišo. V veži so se vrata težko zaprla.

(Dalje prihodnjič.)

PLIN RAZUZDANOSTI V FRANCJI

Francoska javnost se zanima za proces, ki se že več let obnavlja pred vrhovnim sodiščem. Leta 1929 so sklenili strokovnjaki iskati petrolejske vrelce v dolini de Raux, kjer prebivajo marljivi kmetovalci in upokojeni uradniki, ki so se zatekli tja, da bi v tej čarobni dolini preživeli jesen svojega življenja. Prvo vrtanje je prineslo inženjerjem upanje in zato so opravili vsa pripravljena dela, da bi začeli pridobivati petrolej. Ko so pa prodrli že precej globoko v zemljo, so naleteli na toplo blato iz katerega je brizgala še toplejša voda.

Nekoga krasnega pomladnega dne je nastal pravi ciklon, med katerim je strahovito grmelo in pokalo, obenem je pa v zemlji zamolklo bobnelo. Iz cevi je začela puhati tako močna in gosta para, da je bila v dveh urah zastrta z njo vsa dolina, zrak je bil pa nasičen z neznanim plinom. Kemiki so ga brž preiskali in ugotovili, da odgovarja najboljšemu plinu za razsvetljavo in kurjavo. Treba je bilo samo še ujeti ta drugoceni plin, ki je med silnim pokanjem in bobnanjem uhajal iz zemlje. Industriji so si seveda od zadovoljstva meli roke. Ta čas je pa postala pravljica dolina torišče čudnih pojavov. Ljudje so se navadili na plin, toda kmalu so opazili, kako se hitro razkrajajo surovo meso in jedi v shrambah in kako so počrneli vsi zlati predmeti. Prvotno so bili ljudje veseli, ti pojavi so jim pa temeljito pregneli veselje.

Drugi dan so nastali še presenetljivejši pojavi. Dotlej mirne prebivalce je naenkrat obšla neke vrste kolektivna strah na glede na starost, in na družabni položaj. Divjih orgij, ki so se odigravale 9. maja zvečer v krčmi "Pri zelenem konju", sploh ni mogoče opisati. Šele prihod orožnikov je napravil vsaj za nekaj časa konec neverjetni razuzdanosti prebivalcev te bogate doline. Nihče ni našel odgovora na vprašanje, od kod naenkrat ta čudna izprememba v ljudel.

Oblasti bi morda ne bile posegle tako odločno v življenje prebivalcev doline de Raux, če bi ne bila 16-letna hči nekega uglednega domačina zanosila in postala mati. Oče eno leto starejšega obtoženega fanta je vložil tožbo proti rud. družbi, češ, da je ona kriva vse nesreče. Na pomoč se poklicali sodne izvedence, zdravnike, inženjerje in kemike. Dva izvedenca sta izjavila, da je otročja trditve, da bi mogel plin zapeljati krepostne ljudi v razuzdanost. Dva sta je zatrjevala, da bo ni izključeno. Izvedence lyonske

univerze je izjavil, da gre na primer nimfomanije, ki ga je utegnil zakriviti plin ali kak druga tajna sila. Podobni primeri so znani iz svetovne vojne. V mnogih vaseh blizu bojišča, koder so korakali vojaki so zlasti ženske zapadle nekakšni hipnozi in hrepenenju po nasladi, hotele so živati življenje v vsej razuzdanosti, predno pride nova nevarnost.

Vrhovno sodišče si ni znalo pomagati. Da bi se pa že itak fantastična zadeva še bolj ne zapletla, je oprostilo rudniško družbo obtožbe, obtoženega mladeniča je pa obsodilo samo na en mesec zapore pogojno in sicer zaradi prestopka proti javni morali. O skrivnostnem plinu se bo pa še govorilo in sicer pred civilnim sodiščem, kjer bo šlo za priznanje očetovstva. Seveda bo tudi civilno sodišče v zadregi, ker ne bo moglo dobiti nobenega dokaza, da je kriv plin, da je postalo 16-letno dekle mati.

PESTUNJA

Nadaljevanje s 3. strani.

ti. Če ti ni ena vseč, ti bo pa druga!"

"Kajpak, ti tiščiš vedno eno isto. Vtepel si si v glavo, vzeti pestunjo iz posredovalnice, — no, pa mora biti po tvojem. Kakšna gospodinja sem neki v tej hiši! Brez vpliva sem, brez glasovalne pravice, gola ničla!" Medtem, ko sva na tak način parlamentirala med sabo, je Ninočka padla s kovega. In nastal je jok, nastalo je vzdihovanje in skripanje z zobmi.

Naslednjega dne sem romal po posredovalnicah. Pridem, položim rubelj "za vpis" in razložim svoje želje. Poslušajo me tu sive stare gospe, suhe kot karton, ali gospodje, spominajoči s svojimi obličji in kretnjami na tiste poštene priče, ki se plazijo po notarskih sprejemnicah. Povsod navajam na ženino prošnjo kot pogoj, naj pestunji z rdečimi nosovi rajši ne pošiljajo...

Zvečer zvonček ne preneha peti. Pestunje prihajajo.

"Kaj misliš? Ali ne bo Ninočke tepla?" me vpraša žena z ozirom na eno izmed njih.

"Ne vem."

"Tebe gotovo sploh prav malo zanima, ker nočeš niti razmišljati o tem."

"Ampak, draga moja, kako morem to vedeti?"

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

"In zakaj se potem meni tako zdi? ..."

"Tale bi bila dobra," pravi žena o drugi kompetentki, — "toda sumljivo mi je, zakaj je služila na dveh mestih le po osem mesecev. Gotovo pije ... Ali ni dišala po vodki?" "Zdi se mi, da ne."

"A meni se je zdelo, da je dišala po vodki. Še po tleh nam vrže Ninočko, ko se upijani. Flegontov Kolka je vsled padca postal bebec. S tako pestunjo rajše zbogom."

"Afinita mi je zelo všeč, tako ljubezniva je in resna, toda nekako sumljivo debela je ..."

"Služila je pri trgovcu, zato je tako rejena."

"Toda od česa ima tiste žolte pege po obličju in modre kroge pod očmi? Vprašaj jo, morda je nosna?"

"Ali dragica, to vendar ne gre, vpraševati o takih stvarih ..."

"Ah, ne ljubi se ti ... Pa dobro. Ne vzamem je torej ... Nimam pravice, riskirati s svojim otrokom."

Takole se to vleče že šesti dan. Pisarne, pestunje, svakinje hišin, suhi kartoni s sivimi kodrečki, sleparske priče, kuharice iz sosesčine, rdeči nosovi, žolte pege, tatinske oči, degenerirana ušesa ...

Imam idejo!

Opotajem na kmete za prejšnjo pestunjo, — ponudim ji polovico svoje plače, ekvipažo, ložo v opri in po smrti — polovico svojega imetka.

Morda bo zadovoljna! Toda — če ne bo!!

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

210 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE



SHIPPING NEWS

29. novembra: Berengaria v Cherbourg

30. novembra: Champlain v Havre

Conte di Savoia v Genoa

3. decembra: Manhattan v Havre

6. decembra: Bremen v Bremen

7. decembra: Ile de France v Havre

14. decembra: Washington v Havre

Lafayette v Havre

Aquitania v Cherbourg

Europa v Bremen

Rex v Genoa

28. decembra: Conte di Savoia v Genoa

BOŽIC V JUGOSLAVIJI

PRIDITE! PREŽIVITE BOŽIČNE PRAZNIKE V STARI DOMOVINI

Parniki iz New Yorka:

New York - - - 5. decembra

Bremen - - - 7. decembra

Hansa - - - 12. decembra

Europa - - - 15. decembra

Ekspresni vlak ob BREMEN in EUROPA v Bremerhaven jamči udobno potovanje do Ljubljane. Istotako točne zveze iz Hamburga. Za podrobna vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG - AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razpisali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko ne potrebnega dela in stroškov, za to Vas prosimo, da skušate na računno pravčasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z abelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lavish

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saftig

Walsenburg, M. J. Barak

INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS: Chicago, J. Bevič, J. Lukančič

Cleora, J. Fabian (Chicago, Cleora in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph H. vat

La Salle, J. Spellich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jote Zelenc

KANSAS: Girard, Agnes Motnik

Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN: Detroit, Frank Stular

MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze

Ely, Jos. J. Peshel

Eveleth, Louis Gouze

Gillert, Louis Vesel

Hibbing, John Poršč

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA: Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champs

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Strniša

Little Falls, Frank Kšale

OHIO: Barberton, Frank Trohr

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slepč

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Čurč

se Warren, Mrs. F. Rachai

Youngstown, Anton Kilek

OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec

Claridge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovec

Export, Louis Supanič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kramla

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polants

Krayn, Ant. Tautelj

Luzerne, Frank Balloch

Manor, Frank Demshar

Midway, John Žnet

Pittsburgh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffr

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Kšale

Sheboygan, Joseph Kšale

WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher

Diamondville, Joe Kšale

Vsak zastopnik naša potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnik raje komu tople priporočila.

UREJAV "GLAS NARODA"

Stanley Baldwin



Angleški ministrski predsednik, ki je bil pri zadnjih volitvah zopet izvoljen. Angleška vlada bo torej nadaljevala s svojo konservativno politiko.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ROMANI

(Nadaljevanje.)

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne, 65 strani. Cena 45 Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francouz Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se vresničile. Pred dolga desetletja je napovedal letalo, submarin, pollet v stratosfero itd.

KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj, 308 strani. Cena 75 Edinole veliki Tolstoj je znal opisati življenje tega napoldivjega plemena, ki je živelo in deloma še vedno živi svojevrstno življenje na ruskih stepah. Napeta povest, polna burnih doživljanj od začetka do konca.

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alešev. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena 60 vsak zvezek. Vsi trije 150 Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetijskega fanta, ki so ga stariši poslali v šole, kjer se je vzdrževal z lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel od šole do šole ter si slednjič priboril v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.

KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenoa 75 Zgodovina našega kmeta je zgodovina neprestanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. — "Za nji kmečki punt" je mojstersko opisal slavni hrvaški pisatelj Šenoa. Krasen roman bo sleherni s užitkom prečital.

LA BOHEME, spisal H. Murger, 402 str. Cena 90 Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu okoli polovice devetnajstega stoletja. — Knjiga je svetovno znano delo.

LISTKI, (Ka. Meško), 144 strani. Cena 70

LJUBLJANSKE SLIKE, spisal Jakob Alešev, 263 strani. Cena 60

Izborna je pogodila ljubljanske tipe naš prvi humorist Alešev. Tako natančno in zanimivo je opisal vse od branjeve do hišnega gospodarja, da jih vidite kot žive pred seboj.

LOV NA ŽENO spisal J. O. Curwood, 194 strani. Cena 80

Skrupno napet roman iz modernega življenja. Človeka tako prevzame, da ga z velikim zanimanjem prečita do konca.

LUCIFER, spisal Jean de la Hire, 292 strani. — Cena 1

Fantastičen roman v šestih delih. Bolj fantastičen nego ga naslov razodeva. Čitatelj se mora nehoti čuditi bujni pisateljski domišljiji.

MALI LORD, spisala Frances Hodgson Burnett, 193 strani. Cena 80

Globoko zasnovana povest o otroku, ki gane od ljudnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna razlik med bogatimi in reveži, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.

MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht, 120 strani. Cena 30

Štiri zanimive črtice našega priznane pisatelja.

MATERINA ŽETEV, 240 strani. Cena 80

Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.